

מסורת הש"ס

(א) נדה דף ב: קידושין עט.
(ב) חופי' מיתומים פ"ד (ד) ע"ג
(ג) ט"ו (א, א) (ד) ו' (ה) פ"ד:
(ה) רש"א פ"ו (א, א) ר"מ מ"ז
וגרס וקסבר.

הגרות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה תמלא
מעליא עקר כלומר עקר:
(ב) תוס' ד"ה מיט' ה"י
תמלא וכו' דנקט' ה"י
לפי שכן הוא אמת
בשטריב ריב"ל דמתמלא
עקר ולכא' למימר להאי
טעמא: (ג) ד"ה דרומא וכו'
שנחמא לעיל. כ"ג בדף כ"ה
ד"ה נתן לו:

מוסף רש"י

הבדק את החבית. טעמה
אלה היא נמוכה שלא
התמלאה להיות מפורש
עליה תרומה והולך.
כלומר להיות טומן עליה
והולך ופשה שגר תבית
וטמן עיניו בזה להפריש
ממנה עליהם לאחר זמן.
התמלאה טיטל חמשה
(נדח) (ב) לומר להיות טומן
עליה בהפשת טומנות,
שכאל לשמות מלה לזון
טבל במקום אחר אמר הרי
יש לזון חבית פנימה
מרומה על מלה לזון הללו
וכן טעם מדי' (ד) (ד) (ד)
(ט) ואחר כך נמצאת
חומץ. ואין ידוע מאימתי
התמלאה וכל תרומה שפק
עלה משהתמלאה ולא ספק
דקסבר זין חומץ של מנין
כן (ט) (ט) כל ג' ימים
הראשונים. שאמר הבדיקה
שדקה ומלאה יין, הרי היא
בתוקף רדאי' ע"ס. וכל טבל
שעלה משהתמלאה זה בחומץ
ימים מתוקים עם מבאן
ואילך ספק. והיא תרומה
לספר לזים יחזור ודאי
דשמה כבר התמלאה ולא היה
תרומה (נדח) (נדח) (נדח) (ב)
כל ג' ימים אחרונים ודאי
חומץ. כל ג' ימים שלפי
בדיקה זו האחרונה ששאלה
חומץ. הרי היא בתוקף ודאי
דשמה (ד) (ד) (ד) (ד) (ד)
דשמה חומץ גמור הוא
ודאי אין פחות מג' ימים
שהתמלאה לחומץ ואם שאלו
בתוך אותן ג' ימים תרומה
למקום אחר. אינו תרומה
אלכא דרבי דאמר (ד) (ד)
זין חומץ של מנין ע"ס. ודאי
לזון לזון ק"ל חז"ל מיה
מן הנה על היפה מרוממו
תרומה (נדח) (נדח) (נדח) (ד)
(ט) (ט) (ט) (ט) (ט) (ט)
ומפריש. ספק. והו' תרומה
לספר לזים יחזור וימרוס
(ט) (ט) (ט) (ט) (ט) (ט)

מוסף תוספות

א. דאי אסור לטעום
ואפי' לכהן כי טבל אסור
לכהן. רע"ב קידושין עט.
ב. כיון דר"ל דריחיה
חלא וטעמיה חמרא הוא
בהכי טגי ליה לזר
ושלשה ימים אחרונים
ודאי חומץ וטבל ולמטה
ספק. רע"ב. ג. שהוא
דון חין קוסט וקיי"ל
(לעיל ג'ה) המוכר חבית
של יין חזק לזון חין שבו
יפה ואפי' עשרת קוסט
אינו מקבל וכ"ש כולו
קוסט. ט.

המוכר פירות פרק ששי בבא בתרא

צו.

עין משפט נר מצוה

לא א מיי פ"ה מהל'
תרומות הל' כד סגמ
עשין קל' (מ"ד י"ו) (שלא)
ונכר אלפס עברי פמחם דף
ק"ג:
לב ב מיי ומגנ וטור
(ור"ף) שס:
לג ג מיי פכ"ט מהל' שנת
הלכס ח טו"ע א"ח פ"י
דכ פת"ך ד ופי רעב ס"ג
(ונכר אלפס שס):

רבינו גרשום

הבדק את החבית והולך
להיות מפורש עליה תרומה
לחיות תרומה והיה מפורש
ממנה ככל יום על שאר
חביות ד' ששלמה. ושוב
באחרונה נמצאת חומץ ג'
ימים הראשונים ודאי יין.
טוב הוות ותרומת תרומה
זכה ששתה מן אותו יין של
חביות מפורש עליהן זמן
זו באותן ג' ימים יפה שנה
ולא טבלים יניהו. מיכן
לארבע ספות היה חומץ וספק
יין וספק מתוקן וספק אינו
מתוקן ויחזיק האי חומץ
לכהן לפי שקרא עליה שם
תרומה ואותן שיהיה מפורש
עליהן מזה צריך להפריש
מן דמאי וכל ספק מעושר
וספק שאינו מעושר
מעשרין מאותו דבר דמאי
חד ממאה: מאי טעמא
ואילך ספק היה חומץ וספק
כלומר מתוקן. והאי ברא
דמאריש מינה על אחרים
ברקה בפי החבית מלמעלה
ועדיין לא עקר. אם המצי'
במנהג דהורבך עקר כלומר
אינו מתוקן. והאי ברא
ומשום הכי כל ג' ימים
הראשונים חמרא מעליא
ומברכין עליו בורא פרי
הגפן הי' ביין הנכמר
במנהג דהורבך דטעמי' חמרא
א"ע דריחיה חלא חמרא
מעליא הוא. ו' יהושע בן
לוי דאמר כל ג' ימים
האחרונים רדאי חומץ. ומה
שפירוש רמיה על אחרות
ומיכן ואלך. (ח)
כלומר ג' ימים הראשונים
ספק הוא ועדיין צריך לתקן
דמאי מ"ש משום דחמרא
עקר וכו' ואם נפש אדם
לומר כי הכי ר' יהושע
אמר אמת לומר מעליא
עקר וכו' ה"י טעמא לא
אמר ר' יוחנן אם תמציי
לומר מתמאי עקר הוא
בעיני דטעמה מעליא אמר
עקר ולא ארעמיה. ותרין
הכי משום דר' יוחנן סבירא
ליה ב' ימים הראשונים
רדאי יין הוא ולא ספק הוא
ו' יהושע בן לוי סבירא
ליה דספק הוא משום הכי
קאמר מילי דמספקא ור'
יהושע סבירא ליה דמברכין
עליו שיהיה ניהו בהדיה:
דרומא. חמרים שברורים:
ג' ימים ראשונים אמת ג'
ימים ראשונים רדאי חמרא
אלמא חמרא מעליא עקר
והוה ליה ריחיה חלא
וטעמא חמרא חלא. לעולם
והדר תני ג' ימים (ג)
הראשונים רדאי חמרא
אלמא חמרא מתמאי עקר
והוה ליה ריחיה חלא
וטעמא חמרא חלא. לעולם
עקר חמרא מעליא רדאי
יין ורקא קשיא עקר אחרונים
הבא במאי טסקינן
ברשות

הבדוק את החבית להיות מפורש בו. רבינו שמואל דחק לפרש
שלקח ממנו משהו ומפריש ממנו תרומה ואחר כך טעמו א'
ובחנם דחק שהרי יכול לטעמו בריח אי הו' ריחא חמרא ודאי חמרא
הוא דליכא ודאי חמרא דריחיה חלא אכל חלא לעולם לא הו' ריחיה
חמרא והא דקאמר לקמן הא טעימיה
ולא עקר והוקיפו לפרש כן דלא משמע
ליה לטעמו בריח:
מאי טעמא האי מעי'א עקר.
לא מני למימר דלר' יוחנן
מתמאי עקר דל"כ מנא ליה דכל ג'
ימים הראשונים היה ודאי יין דלמא
בשעה טעמו כבר נעקר טעמו
מתמאי ב' ימים אכל אין לומר שכבר
נעקר טעמו מתמאי ג' ימים דלון
סבדל לומר שיהא חומץ גמור
למטה ולמעלה הוה ריחיה (ט) (חלא)
וטעמא חמרא:

מאי טעמא האי חמרא מתמאי
עקר. תימה דמנא ליה
לגמרא ליפלוגיניהו דכ"י כיון דמני
למימר לכ"ע מעליא ג' וכל דנקט
הכי לפי (ט) שסובר שכן הוא אמת
דמתמאי עקר וליכא למימר האי
טעמא דמתמאי עקר לחוד (ו) (ולעולם)
דקסבר ריחיה חלא וטעמא חמרא
ריחיה חלא וטעמא חמרא חלא וריחיה
הוא דגמיר חמרו:

דרומא בתנו. פירש רבינו
שמואל דהלכה כר'
יוחנן דקיימי דרומאי כוותיה וכן
נראה דרש"י נמי קאי כוותיה דפרק
בתרא (דע"ז (דף טו: ושם. ד"ה
ורכ"ג) שיהא חמרא מעליא
ב' ג' ימים הראשונים ברשות
מוכר. ואפי' נתן לו הלווקח
מעוט יחזיר דכיון דנראה חומץ
גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

הבדוק את החבית להיות מפורש בו. רבינו שמואל דחק לפרש
שלקח ממנו משהו ומפריש ממנו תרומה ואחר כך טעמו א'
ובחנם דחק שהרי יכול לטעמו בריח אי הו' ריחא חמרא ודאי חמרא
הוא דליכא ודאי חמרא דריחיה חלא אכל חלא לעולם לא הו' ריחיה
חמרא והא דקאמר לקמן הא טעימיה
ולא עקר והוקיפו לפרש כן דלא משמע
ליה לטעמו בריח:
מאי טעמא האי מעי'א עקר.
לא מני למימר דלר' יוחנן
מתמאי עקר דל"כ מנא ליה דכל ג'
ימים הראשונים היה ודאי יין דלמא
בשעה טעמו כבר נעקר טעמו
מתמאי ב' ימים אכל אין לומר שכבר
נעקר טעמו מתמאי ג' ימים דלון
סבדל לומר שיהא חומץ גמור
למטה ולמעלה הוה ריחיה (ט) (חלא)
וטעמא חמרא:

מאי טעמא האי חמרא מתמאי
עקר. תימה דמנא ליה
לגמרא ליפלוגיניהו דכ"י כיון דמני
למימר לכ"ע מעליא ג' וכל דנקט
הכי לפי (ט) שסובר שכן הוא אמת
דמתמאי עקר וליכא למימר האי
טעמא דמתמאי עקר לחוד (ו) (ולעולם)
דקסבר ריחיה חלא וטעמא חמרא
ריחיה חלא וטעמא חמרא חלא וריחיה
הוא דגמיר חמרו:

דרומא בתנו. פירש רבינו
שמואל דהלכה כר'
יוחנן דקיימי דרומאי כוותיה וכן
נראה דרש"י נמי קאי כוותיה דפרק
בתרא (דע"ז (דף טו: ושם. ד"ה
ורכ"ג) שיהא חמרא מעליא
ב' ג' ימים הראשונים ברשות
מוכר. ואפי' נתן לו הלווקח
מעוט יחזיר דכיון דנראה חומץ
גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

גמור תוך ג' שנמכר צדוע שכבר בשעת מכירה ריחיה חלא והאפי'
חמרא לא יבטי' אינשי דמני' ו'אע"פ טעמא ויהוה ריחיה חמרא ודאי
לא

(א) נראה דל"כ כלומר ימים ראשונים ספק הוא וכו'. (ב) כ"ל האחרונים ודאי חומץ כו'.
מוכר. ויכול לחזור לוקח: